2026/2256

8.10.2026.

ODLUKA VIJEĆA (EU) 2026/2256

od 24. rujna 2026.

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a u vezi s izmjenom Protokola 10. uz Sporazum o EGP-u o pojednostavnjenju kontrola i formalnosti u odnosu na prijevoz robe i Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda (Financijski doprinos CBAM-u)

(Tekst značajan za EGP)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 2894/94 od 28. studenoga 1994. o postupcima za provedbu Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru ([1]), a posebno njezin članak 1. stavak 3.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru ([2]) („Sporazum o EGP-u”) stupio je na snagu 1. siječnja 1994.

(2) U skladu s člankom 98. Sporazuma o EGP-u Zajednički odbor EGP-a može donijeti izmjene, među ostalim, Protokola 10. uz Sporazum o EGP-u o pojednostavnjenju kontrola i formalnosti u odnosu na prijevoz robe i Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda.

(3) Države EFTA-e koje su članice EGP-a trebaju financijski doprinositi radu sustava potrebnih za funkcioniranje mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM) u cijelom EGP-u putem mehanizma koji se istodobno uspostavlja zasebnom odlukom Zajedničkog odbora EGP-a o izmjeni Protokola 10. i Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u.

(4) Protokol 10. i Protokol 31. uz Sporazum o EGP-u trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.

(5) Stoga je primjereno utvrditi stajalište koje treba zauzeti u okviru Zajedničkog odbora EGP-a u vezi s izmjenom Protokola 10. i Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a u vezi s predloženom izmjenom Protokola 10. uz Sporazum o EGP-u o pojednostavnjenju kontrola i formalnosti u odnosu na prijevoz robe i Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda temelji se na nacrtu odluke Zajedničkog odbora EGP-a priloženom ovoj Odluci.

([1]) SL L 305, 30.11.1994., str. 6., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1994/2894/oj.
([2]) SL L 1, 3.1.1994., str. 3., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 24. rujna 2026.

Za Vijeće

Predsjednik

P. BURKE

NACRT

ODLUKA ZAJEDNIČKOG ODBORA EGP-a br. …/…

od …

o izmjeni Protokola 10. uz Sporazum o EGP-u o pojednostavnjenju kontrola i formalnosti u odnosu na prijevoz robe i Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda

ZAJEDNIČKI ODBOR EGP-a,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru („Sporazum o EGP-u”), a posebno njegove članke 86. i 98.,

budući da:

(1) Uključivanje Uredbe (EU) 2023/956 Europskog parlamenta i Vijeća [1] u Sporazum o EGP-u zahtijeva upotrebu informacijskih sustava Unije, koji su donekle povezani s funkcioniranjem carinskog područja Unije. Nadalje, registar mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM) i zajednička središnja platforma uspostavljeni su posebno za potrebe funkcioniranja CBAM-a, s kojim države EFTA-e trebaju biti povezane. CBAM registar i zajednička središnja platforma stoga zahtijevaju posebne prilagodbe u tu svrhu. Države EFTA-e nisu dio carinskog područja Unije i stoga nemaju automatski pristup posebnim carinskim informacijskim sustavima koji se upotrebljavaju i za potrebe CBAM-a. Kad je riječ o sudjelovanju u posebnim carinskim informacijskim sustavima relevantnima za funkcioniranje CBAM-a, kao i prilagodbama CBAM registra specifičnima za države EFTA-e, uključujući eventualne posebne prilagodbe povezane sa zajedničkom središnjom platformom, pravila o financijskom sudjelovanju utvrđena su u Protokolu 10. uz Sporazum o EGP-u. Kad je riječ o sudjelovanju država EFTA-e, uključujući Nadzorno tijelo EFTA-e, u CBAM registru i sudjelovanju država EFTA-e u zajedničkoj središnjoj platformi, pravila o financijskom sudjelovanju utvrđena su u Protokolu 31. uz Sporazum o EGP-u u skladu s pravilima iz članka 82. Sporazuma o EGP-u i Protokola 32. uz Sporazum o EGP-u. Budući da bi države EFTA-e trebale financijski doprinositi navedenim sustavima, zauzvrat bi trebale imati pravo na pristup i upotrebu tih sustava za potrebe primjene Uredbe (EU) 2023/956.

(2) Okvirni iznosi financijskih doprinosa država EFTA-e za potrebe Protokola br. 10 uz Sporazum o EGP-u u trenutku donošenja ove Odluke priloženi su ovoj Odluci.

(3) Budući da se Uredba (EU) 2023/956 ne primjenjuje na Lihtenštajn, ova se Odluka ne bi trebala primjenjivati na Lihtenštajn.

(4) Protokole 10. i 31. uz Sporazum o EGP-u trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Protokol 10. uz Sporazum o EGP-u mijenja se kako slijedi:

1. u članku 2. dodaje se sljedeći stavak:

„5. Odredbe Priloga III. ovom Protokolu koje se odnose na primjenu Uredbe (EU) 2023/956 primjenjuju se između Zajednice, Islanda i Norveške.”;

[1] Uredba (EU) 2023/956 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o uspostavi mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama (SL L 130, 16.5.2023., str. 52., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj).

2. iza Priloga II. dodaje se sljedeći prilog:

„Prilog III.

Tehnički i financijski aranžmani za primjenu Uredbe (EU) 2023/956

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ovog Priloga:

(a) ‚CBAM registar' znači registar ovlaštenih CBAM deklaranata u obliku standardizirane elektroničke baze podataka koja sadržava podatke o CBAM certifikatima tih ovlaštenih CBAM deklaranata, kako je uspostavljen na temelju članka 14. Uredbe (EU) 2023/956;

(b) zajednička središnja platforma' znači platforma uspostavljena za prodaju i ponovnu kupnju CBAM certifikata u skladu s člankom 20. Uredbe (EU) 2023/956;

(c) ‚CRMS' znači carinski sustav za upravljanje rizikom iz članka 36. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2015/2447;

(d) ‚CCN2' znači zajednička komunikacijska mreža 2;

(e) ‚CRS' znači sustav referentnih usluga za korisnike;

(f) ‚Datalab'" znači sustav koji se upotrebljava za analizu upravljanja rizicima i za agregaciju i transformaciju podataka o carinskim transakcijama.

Članak 2.

Procesi CBAM-a povezani s carinskim provjerama i upravljanjem rizicima

1. Za razmjenu i pohranu informacija koje se odnose na komunikaciju između Komisije i carinskih tijela Norveške i Islanda upotrebljava se CBAM registar. Za carinske informacije o rizicima povezanima s CBAM-om upotrebljava se CRMS.

2. CRMS se upotrebljava za komunikaciju među carinskim tijelima te između carinskih tijela i Komisije za potrebe primjene Uredbe (EU) 2023/956 i za razmjenu carinskih informacija o rizicima povezanima s CBAM-om i analize rizika kako je navedeno u Uredbi (EU) 2023/956.

Članak 3.

Platforma Jedinstveno upravljanje korisnicima i digitalni potpis

1. Autentifikacija te ovjera pristupa gospodarskih subjekata, službenika Islanda i Norveške te službenika Nadzornog tijela EFTA-e za potrebe pristupa CBAM registru obavljaju se putem platforme Jedinstveno upravljanje korisnicima i digitalni potpis (UUM&DS).

2. Platforma UUM&DS omogućuje komunikaciju između sustava ugovornih stranaka za upravljanje identitetima i pristupom iz stavka 7. kako bi se gospodarskim subjektima i službenicima ugovornih stranaka pružio siguran ovlašteni pristup elektroničkim sustavima.

3. Platformu UUM&DS čine sljedeće zajedničke komponente:

(a) sustav upravljanja pristupom;

(b) administracijski sustav upravljanja.

4. Platforma UUM&DS upotrebljava se za osiguravanje autentifikacije i ovjere pristupa sljedećih osoba:

(a) gospodarskih subjekata u svrhu ostvarivanja pristupa registru CBAM;

(b) službenika ugovornih stranaka, uključujući službenike Nadzornog tijela EFTA -e, u svrhu ostvarivanja pristupa zajedničkim komponentama CBAM registra i za potrebe održavanja i upravljanja platformom UUM&DS.

5. Ugovorne stranke uspostavljaju sustav upravljanja pristupom koji im na raspolaganje stavlja Komisija i kojim se na temelju interoperabilnosti sa sustavima ugovornih stranaka za upravljanje identitetima i pristupom iz stavka 7. provjeravaju zahtjevi za pristup koje putem platforme UUM&DS podnesu gospodarski subjekti i službenici ugovornih stranaka, uključujući službenike Nadzornog tijela EFTA-e.

6. Ugovorne stranke uspostavljaju administracijski sustav upravljanja za upravljanje pravilima za autentifikaciju i autorizaciju radi provjeravanja identifikacijskih podataka gospodarskih subjekata u svrhu omogućivanja pristupa elektroničkim sustavima.

7. Ugovorne stranke uspostavljaju sustave za upravljanje identitetima i pristupom kako bi osigurale:

(a) sigurnu registraciju i pohranu identifikacijskih podataka gospodarskih subjekata;

(b) sigurnu razmjenu potpisanih i šifriranih identifikacijskih podataka gospodarskih subjekata koji se upotrebljavaju na platformi za upravljanje identitetima i pristupom kako bi im administrator platforme omogućio pristup platformi.

Članak 4.

Zaštita poslovne tajne i osobnih podataka

1. Na informacije koje razmjenjuju ugovorne stranke u okviru mjera predviđenih u ovom poglavlju primjenjuje se zaštita poslovne tajne i osobnih podataka utvrđena u relevantnim propisima koji se primjenjuju na području ugovorne stranke primateljice.

2. Te se informacije posebno ne smiju dalje prenositi osobama koje nisu nadležna tijela ugovorne stranke primateljice niti ih ta tijela smiju upotrebljavati u svrhe koje nisu predviđene Sporazumom o EGP-u.

Članak 5.

Upravljanje podacima, vlasništvo nad podacima i sigurnost podataka

Ugovorne stranke osiguravaju da podaci registrirani na nacionalnoj razini odgovaraju podacima registriranima u zajedničkim komponentama te da se redovito ažuriraju.

Članak 6.

Financijski aranžmani koji se odnose na odgovornosti, obveze i očekivanja u vezi s provedbom i funkcioniranjem komponenata i usluga CBAM registra, komunikacijskih sustava i temeljnih sustava potrebnih za funkcioniranje CBAM-a

Kad je riječ o proširenju upotrebe CBAM registra na Island i Norvešku, u ovim financijskim aranžmanima (dalje u tekstu ‚aranžmani') definiraju se elementi suradnje između ugovornih stranaka povezani s CBAM registrom i uslugama, komunikacijskim sustavima i temeljnim sustavima potrebnima za funkcioniranje CBAM-a.

(a) Komisija razvija, ispituje, pušta u rad, održava i upravlja posebnim prilagodbama komponenata CBAM registra, uključujući aplikacije i usluge, komunikacijskim sustavima i temeljnim carinskim sustavima, kao što su UUM&DS, CCN2, CRMS, CRS i analitika (Datalab), koji su potrebni za funkcioniranje CBAM-a u državama EFTA-e, uključujući eventualne posebne prilagodbe povezane sa zajedničkom središnjom platformom.

(b) Island i Norveška razvijaju, ispituju, puštaju u rad, održavaju i upravljaju svim nacionalnim komponentama koje se smatraju potrebnima za povezivanje s CBAM registrom i odvijanje zajedničkih središnjih procesa CBAM-a, kao što su:

1. pružanje carinskih podataka kompatibilnih s relevantnom strukturom podataka potrebnom za komunikaciju s CBAM registrom;

2. pružanje relevantnog identifikatora poslovnog subjekta i svih povezanih podataka kompatibilnih s relevantnom strukturom podataka potrebnom za komunikaciju s CBAM registrom te redovito ažuriranje tih podataka.

(c) Island i Norveška suglasni su pokriti jednokratne troškove nastale zbog posebnih prilagodbi iz točke (a) potrebnih za funkcioniranje CBAM-a u državama EFTA-e, uključujući eventualne posebne prilagodbe povezane sa zajedničkom središnjom platformom, u skladu s okvirnim iznosima priloženima Odluci Zajedničkog odbora EGP-a br. …/… od xx.xx.2026. (ova Odluka). Taj se iznos dijeli između Islanda i Norveške primjenjujući standardni faktor proporcionalnosti, osim troškova provedbe za sustav CCN2, koje pokriva samo Island.

(d) Island i Norveška suglasni su da će od 2027. pokrivati udio od 0,625 % operativnih troškova komunikacijskih i carinskih sustava iz točke (a), uz godišnju indeksaciju od 2 %. Operativni troškovi za UUM&DS i CRS pokrivaju se od 2026. Taj se iznos dijeli između Islanda i Norveške primjenjujući standardni faktor proporcionalnosti, osim operativnih troškova sustava CCN2, koje pokriva samo Island. Okvirni iznosi priloženi su Odluci Zajedničkog odbora EGP-a br. …/… od xx.xx.2026. (ova Odluka).

(e) Komisija izračunava troškove u skladu s ugovorima s ugovarateljima koje je sklopila u okviru aktualnih postupaka za dodjelu ugovora.

(f) Troškovi iz točke (d) mogu se preispitati 2028. na inicijativu Komisije, ne dovodeći u pitanje višegodišnji financijski okvir EU-a.

(g) Troškove razvoja i operativne troškove nacionalnih komponenti u potpunosti snose Island i Norveška.

(h) Komisija do 30. lipnja svake godine, počevši od 30. lipnja 2026., ili nakon stupanja na snagu Odluke Zajedničkog odbora EGP-a br. …/… od xx.xx.2026. (ova Odluka), ovisno o tome koji je od tih datuma kasniji, traži od Islanda i Norveške da snose nastale jednokratne troškove razvoja prilagodbi, uključujući aplikacije i usluge, komponenata CBAM registra potrebnih za države EFTA-e te komunikacijskih sustava i temeljnih carinskih sustava iz točke (a) potrebnih za funkcioniranje CBAM -a u državama EFTA-e, na temelju propisno dokumentirane obavijesti o terećenju koju izdaje Komisija.

(i) Island i Norveška suglasni su sudjelovati u operativnim troškovima aplikacija i usluga te temeljnih carinskih sustava povezanih s radom CBAM registra iz točke (a). Za potrebe ispunjavanja točke (d) primjenjuje se sljedeće:

1. Komisija do 30. lipnja svake godine, počevši od 30. lipnja 2026., ili nakon stupanja na snagu Odluke Zajedničkog odbora EGP-a br. …/… od … 2026. (ova Odluka), ovisno o tome koji je od tih datuma kasniji, u pisanom obliku obavješćuje Island i Norvešku o procijenjenim operativnim troškovima za tu i za sljedeću godinu.

2. Komisija samo do 30. lipnja 2027. traži od Islanda i Norveške da plate svoj godišnji doprinos za operativne troškove za 2026. i procijenjeni godišnji doprinos za 2027. Do 30. lipnja svake godine, počevši od 30. lipnja 2028., Komisija od Islanda i Norveške traži da plate svoj godišnji doprinos za tu godinu, uvećan za iznos salda (negativnog ili pozitivnog) iz prethodne godine na temelju propisno dokumentirane obavijesti o terećenju koju izdaje Komisija.

3. Do 31. siječnja svake godine, počevši od 31. siječnja 2028., Komisija:

— poravnava račune koji se odnose na prethodne godišnje troškove na temelju razlike između iznosa koji su Island i Norveška već platili i stvarnih troškova Komisije te Islandu i Norveškoj dostavlja izvod računa s raščlambom troškova u kojoj su iskazane različite usluge i nabava softvera, i

— dostavlja Islandu i Norveškoj stvarne godišnje troškove, tj. stvarne operativne troškove, za prethodnu godinu. Komisija izračunava stvarne i procijenjene troškove u skladu s ugovorima s ugovarateljima koje je sklopila u okviru aktualnih postupaka za dodjelu ugovora. Izračunava će se saldo (negativan ili pozitivan) između stvarnih troškova i procijenjenog iznosa za prethodnu godinu te Komisija o njemu obavješćuje Island i Norvešku slanjem izvoda računa. Taj izvod računa sadržava procijenjeni godišnji iznos doprinosa, uvećan za iznos salda (negativnog ili pozitivnog), čime se dobiva neto iznos koji Komisija fakturira Islandu i Norveškoj u godišnjoj obavijesti o terećenju.

(j) Island i Norveška izvršavaju uplatu nakon datuma izdavanja obavijesti o terećenju. Sve se uplate izvršavaju u roku od 60 dana na bankovni račun Komisije koji je naveden u obavijesti o terećenju. U Uniji se sredstva koja proizlaze iz sudjelovanja država EFTA-e koriste u skladu s odredbama Financijske uredbe.

(k) Ako Island i Norveška uplate iznose predviđene u točkama (c) i (d) nakon datuma navedenih u točki (j), Komisija može obračunati zatezne kamate (prema stopi objavljenoj u seriji ‚C' *Službenog lista Europske unije* koju Europska središnja banka primjenjuje na svoje transakcije u eurima na dan isteka roka za otplatu, uvećanoj za jedan i pol bod).

(l) Ako Island i Norveška zatraže posebne prilagodbe IT proizvoda ili nove IT proizvode za komponente, aplikacije ili usluge CBAM registra, početak i dovršetak tih promjena podliježe zasebnom, uzajamnom sporazumu o potrebnim resursima i troškovima razvoja.

(m) Ugovorne stranke suglasne su da će prihvatiti i ispuniti svoje odgovornosti u pogledu upotrebe IT sustava kako je opisano u ovom Prilogu.

Članak 7.

Praćenje provedbe ovog Priloga

Zajednički odbor EGP-a određuje način na koji ugovorne stranke moraju pratiti provedbu ovog Priloga i provjeravati usklađenost s njegovim odredbama.".

Članak 2.

U članku 7. Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u iza stavka 17. (Uredba (EU) 2025/2643 Europskog parlamenta i Vijeća) umeće se sljedeći stavak:

„18. Države EFTA-e od 1. siječnja 2025. sudjeluju u djelovanjima Unije povezanima sa sljedećom proračunskom linijom općeg proračuna Europske unije za financijske godine 2025., 2026. i 2027.:

— **proračunska linija 09 20 04 01**: ‚Mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama'.

Ovaj se stavak ne primjenjuje na Lihtenštajn.".

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu dan nakon zadnje obavijesti u skladu s člankom 103. stavkom 1. Sporazuma o EGP-u. (*).

Primjenjuje se od 1. siječnja 2025.

(*) [Ustavni zahtjevi nisu navedeni.] [Ustavni su zahtjevi navedeni.]

Članak 4.

Ova se Odluka objavljuje u odjeljku o EGP-u *Službenog lista Europske unije* i u Dodatku o EGP-u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu … …

Za Zajednički odbor EGP-a

Predsjednik/Predsjednica

Tajnici

Zajedničkog odbora EGP-a

PRILOG

Okvirni iznosi koje države EFTA-e trebaju platiti na temelju Protokola br. 10 uz Sporazum o EGP-u

Iznosi za razdoblje nakon 2027. okvirni su i njima se ne prejudicira ishod tekućih pregovora o sljedećem VFO-u.

			Kombinirani doprinosi država EFTA-e (EUR)
CBAM registar	2025.	Troškovi značajki specifičnih za države EFTA-e	500 000,00
	2026.	Troškovi značajki specifičnih za države EFTA-e	700 000,00
	2027.	Troškovi značajki specifičnih za države EFTA-e	250 000,00
	2028.	Troškovi značajki specifičnih za države EFTA-e	*još nisu utvrđeni*
Zajednička središnja platforma	2026.–2030.	Troškovi značajki specifičnih za države EFTA-e	*u ovoj fazi još nisu utvrđeni*
Upravljanje rizicima u okviru CBAM-a – Datalab	2026.	Troškovi provedbe	50 000,00
	2027.	Operativni troškovi	40 000,00
	2028.	Operativni troškovi	40 000,00
	2029.	Operativni troškovi	40 000,00
	2030.	Operativni troškovi	40 000,00
	itd.		
Troškovi platforme UUM&DS	2026.	Troškovi provedbe	135 000,00
		Operativni troškovi	20 000,00
	2027.	Operativni troškovi	20 000,00
	2028.	Operativni troškovi	20 000,00
	2029.	Operativni troškovi	20 000,00
	2030.	Operativni troškovi	20 000,00
	itd.		

			Kombinirani doprinosi država EFTA-e (EUR)
Troškovi CRS-a	2026.	Troškovi provedbe	150 000,00
		Operativni troškovi	12 500,00
	2027.	Operativni troškovi	12 500,00
	2028.	Operativni troškovi	12 500,00
	2029.	Operativni troškovi	12 500,00
	2030.	Operativni troškovi	12 500,00
	itd.		
Troškovi mreže CCN2	2026.	Troškovi provedbe	100 000,00
	2027.	Operativni troškovi	10 000,00
	2028.	Operativni troškovi	10 000,00
	2029.	Operativni troškovi	10 000,00
	2030.	Operativni troškovi	10 000,00
	itd.		